

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 5 czerwca 2019 r.

ZP-KNPS.431.6.13.2019.HS

Pani
Bogusława Olszewska
p.o. Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Jemielnie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 20-22 marca 2019 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolerów: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Agnieszka Kukuryka - Szymuś – inspektor wojewódzki, kontroler oraz Krzysztof Jakubowski - inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej mieszczącym się w Jemielnie 30, 56-209 Jemielno z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 20 marca 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2018 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem kontroli na I półrocze 2019 r.

W okresie od 1 kwietnia 2008 r. do 28 lutego 2019 r. jednostką kierowała Pani Edyta Waścińska, która ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą, w tym w okresie świadczenia pracy.

W okresie od 1 lutego 2019 r. do 30 kwietnia 2019 r. na czas określony została zatrudniona Pani Bogusława Olszewska, która pełni obowiązki Kierownika GOPS w Jemielnie, która ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w tym okresie.

Podpisany przez Panią w dniu 13 maja 2019 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jemielnie w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowywania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 7, 8, 9, 15 i 16a ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a).

Gmina Jemielno nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Brak mieszkania chronionego oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych specjalnych (pkt 1),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki (pkt 3),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach

poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3a ustawy, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2),
- opracowania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a).

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadanie wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy, które dotyczy:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłuską żywnościową lub ekologiczną (pkt 4),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6).

Gmina nie realizuje zadań wynikających z art. 18 ust. 1 pkt 3, 5, 7, 8 i 9, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnienie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

W Gminie Jemielno zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców nie było realizowane. Osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne.

Ośrodek w okresie objętym kontrolą nie kierował wniosków o ustalenie niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności i niezdolności do pracy. Pracownicy socjalni pomagali w ich wypełnianiu i kompletowaniu. Osoby zgłaszające się do Ośrodka otrzymywały wyczerpującą informację na temat sposobu i możliwości występowania do wskazanych organów. Osobom zgłaszającym potrzeby w tym zakresie udostępniano właściwe druki (art. 110 ust. 6).

Kierownik GOPS w Jemielnie składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Pełniący obowiązki Kierownik GOPS w Jemielnie nie spełnia wymogów wskazanych w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. nie legitymuje się specjalizacją z zakresu organizacji pomocy społecznej, natomiast posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej. Nieprawidłowe jest zatrudnianie pracownika samorządowego na stanowisku pełniącego obowiązki kierownika jednostki organizacyjnej. Istotą pracy na stanowisku kierownika jest właśnie pełnienie jego obowiązków. Nie ma prawnej możliwości zatrudniania kogoś na stanowisku pełniącego obowiązki kierownika, powołania na stanowisko pełniącego obowiązki kierownika, czy ogłoszenia konkursu lub naboru na takie stanowisko. Czasami istnieje potrzeba i możliwość powierzenia pełnienia obowiązków kierownika jednostki. W przypadku częściowego wakatu na określonym stanowisku można pełnienie tych obowiązków powierzyć innemu pracownikowi. Obowiązki kierownika można powierzyć pracownikowi już zatrudnionemu w danej jednostce, a nie można kogoś zatrudnić właśnie w tym celu. Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1260, ze zm.) jeżeli wymagają tego potrzeby jednostki, pracownikowi samorządowemu można powierzyć, na okres do 3 miesięcy w roku kalendarzowym, wykonywanie innej pracy niż określona w umowie o pracę, zgodnej z jego kwalifikacjami.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 250 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni terenowi zatrudnieni w GOPS realizujący pracę socjalną w środowisku.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje obszar Gminy Jemielno zamieszkały na dzień kontroli przez 3 003 mieszkańców, w tym 140 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jemielnie w okresie objętym kontrolą zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych terenowych (3 etaty).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku GOPS w Jemielnie powyższy wskaźnik został spełniony zarówno w stosunku do liczby mieszkańców gminy, jak i do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 4 (M.O.) przy decyzji Nr GOPS/5101/240/2018 z dnia 5.12.2018 r., dołączone do akt sprawy zaświadczenie o wysokości osiągniętego wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę nie zawierało informacji o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalne, rentowe (w części finansowanej przez ubezpieczonego) i chorobowe.

Zgodnie z art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia uzyskiwanego na podstawie (...) umowy o pracę (...), zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe

2. W sprawie nr 1 (B.H.) decyzja Nr GOPS/5101/222/2018 z dnia 19.11.2018 r. została wydana przez Ośrodek nieterminowo. W dniu 15.10.2018 r. strona złożyła wniosek o udzielenie pomocy, decyzja administracyjna przyznająca pomoc wydana została dopiero 19.11.2018 r., tj. po upływie miesiąca od daty złożenia wniosku w Ośrodku. Pomimo przedłużającego się postępowania administracyjnego nie został wyznaczony nowy termin załatwienia sprawy.

Organy administracji publicznej zgodnie z art. 35 § 1 obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania (art. 35 § 3).

O każdym niezakończonym w terminie sprawie w terminie zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej jest zobowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 S.S. (decyzja GOPS/5105/2/2018r z dnia 5.07.2018 r.) wywiad środowiskowy dotyczący ustalenia sytuacji rodziny poszkodowanej w wyniku zdarzenia losowego został przeprowadzony na części I rodzinnego wywiadu środowiskowego, a w sprawie nr 2 B.S. (decyzje GOPS/5105/4/2018r z dnia 30.08.2018 r., GOPS/5105/3/2018r z dnia 30.08.2018 r., GOPS/5105/5/2018r z dnia 27.09.2018 r., GOPS/5102/108/2018r z dnia 19.11.2018 r., GOPS/5102/26/2019 z dnia 19.02.2019 r. na części nr IV).

W obydwu sprawach wywiad środowiskowy winien być przeprowadzony na części VII obowiązującego kwestionariusza, o czym stanowi § 10 rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz.1788) zgodnie, z którym w przypadku ustalania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób lub rodzin, poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski

żywiłowej albo zdarzenia losowego, pracownik socjalny przeprowadzający wywiad wypełnia część VII kwestionariusza wywiadu.

W sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 54 ust. 11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 P.P. (decyzja GOPS/542/1/2018 z dnia 1.03.2018 r. akta sprawy nie zawierały wymaganej dokumentacji, o której mowa w art. 107 ust. 5b pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej, tj. decyzji właściwego organu emerytalno-rentowego w sprawie renty.
2. W sprawie nr 3 E.G. stwierdzono brak pokwitowania odbioru decyzji nr GOPS/542/4/2018 z dnia 9.05.2018 r.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron. Zgodnie z art. 39 k.p.a. organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia (art. 46 § 1 k.p.a.). Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany.

W sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 2 (M.H.) dwa egzemplarze decyzji Nr GOPS/5120/6/2018 z dnia 20.08.2018 r. zostały przesłane w jednej kopercie za zwrotnym potwierdzeniem odbioru na adres Domu Pomocy Społecznej w Bielawie Filia w Niemczy, jednakże

decyzja przeznaczona dla Strony powinna zostać przesłana Jej odrębnym listem. Strona nie potwierdziła doręczenia decyzji podpisem i datą.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Zgodnie z art. 39 k.p.a. organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia (art. 46 § 1 k.p.a.).

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 4 (M.R.) decyzją Nr GOPS/5100/5/2018 z dnia 25.04.2018 r. przyznano Stronie zasiłek stały w wys. 257,00 zł na okres 1-31.03.2018 r. oraz w wys. 177,50 zł od 1.04.2018 r. do 31.03.2020 r. Przy ustalaniu kwoty zasiłku stałego od 1.04. 2018 r. przyjęto dochód rodziny w wys. 673,00 zł (zasiłek pielęgnacyjny w wys. 153,00 zł i specjalny zasiłek opiekuńczy w wys. 520,00 zł). Powyższa decyzja została zmieniona decyzją Nr GOPS/5100/21/2018 z dnia 14.11.2018 r., ze względu na zmianę przepisów prawa tj. Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, od 1.10. 2018 r. kwota zasiłku stałego została ustalona w wys. 191,50 zł. Od miesiąca listopada 2018 r. zmianie uległa sytuacja dochodowa rodziny. Decyzją Nr GOPS/5212/22/SZO/11/2018 z dnia 22.11.2018 r. została zmieniona wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego pobieranego przez Panią M.R. z kwoty 520,00 zł na kwotę 620,00 zł. Dochód rodziny w miesiącu listopadzie 2018 r. wyniósł 773,00 zł (zasiłek pielęgnacyjny w wys. 153,00 zł i specjalny zasiłek opiekuńczy w wys. 620,00 zł) i zmienił się o 100,00 zł, w stosunku do dochodu z miesiąca października 2018 r., tj. więcej niż 10% kryterium

dochodowego na osobę w rodzinie. Pomimo tego, Ośrodek nie zmienił powyższej decyzji i nie ustalił prawidłowej wysokości zasiłku stałego. Pan M.R. otrzymywał w okresie od 1.12.2018 r. do 28.02.2019 r. zasiłek stały w wys. 191,50 zł zamiast w wys. 141,50 zł miesięcznie, w związku z powyższym pobrał nienależnie świadczenie w łącznej wys. 150,00 zł.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W dokumentacji sprawy nr 3 (I.G.) stwierdzono brak decyzji właściwego organu w sprawie emerytury.

Analogicznie jak w sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa winna być ustalana zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Wywiad środowiskowy dotyczący ustalenia sytuacji rodziny poszkodowanej w wyniku zdarzenia mającego znamiona klęski żywiołowej został przeprowadzony na części IV kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego, a nie na części VII kwestionariusza wywiadu dotyczącego osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego. Powyższe jest niezgodne z § 10 rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz.1788) zgodnie, z którym w przypadku ustalania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób lub rodzin, poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej albo zdarzenia losowego, pracownik socjalny przeprowadzający wywiad wypełnia część VII kwestionariusza wywiadu.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania świadczeń z rządowych programów pomocy społecznej „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i „Posiłek w szkole i w domu” mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia, stwierdzono następującą

nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (R.P.) ustalając sytuację dochodową rodziny w sprawie przyznania pomocy w formie dożywiania dzieci nieprawidłowo ustalono dochód rodziny w oparciu o zaświadczenie o uzyskanym dochodzie, z którego nie wynikała wysokość potrąceń tj. miesięcznego obciążenia podatkiem dochodowych od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach oraz kwoty alimentów świadczonych na rzecz innych osób.
Zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową ustala się między innymi na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia uzyskiwanego na podstawie umowy zlecenia zawierającego informacje o potrąconej zaliczce na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe (pkt 8).

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono nieprawidłowości:

1. osoba zatrudniona na stanowisku p. o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jemielnie nie posiada specjalizacji w zakresie organizacji pomocy społecznej.
2. błędne udokumentowanie dochodu w sprawach dotyczących zasiłku okresowego i dożywiania dorosłych,
3. nieterminowe wydanie decyzji administracyjnej w sprawie dotyczącej przyznania zasiłku okresowego,
4. przeprowadzenie wywiadów środowiskowych na nieobowiązujących drukach w sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego oraz klęski żywiołowej,
5. brak decyzji właściwego organu emerytalno-rentowego w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i specjalnych zasiłków celowych,
6. nieprawidłowe doręczenie decyzji w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych oraz dotyczących ustalania odpłatności za pobyt w dps,
7. błędne naliczenie wysokości zasiłku stałego,

8. brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Zatrudnić na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jemielnie osobę spełniającą wymagane kwalifikacje określone w ustawie o pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: 30.09.2019 r.

2. Sytuację dochodową strony ustalać na podstawie zaświadczenia lub oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe. Mając na uwadze, że za dochód należy przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku (...) ww. dokument winien zawierać dane z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, a nie dane dotyczące średniego miesięcznego wynagrodzenia z ostatnich 3 miesięcy.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Decyzje administracyjne wydawać bez zbędnej zwłoki. Sprawy wymagające postępowania wyjaśniającego rozpatrywać nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowane – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

Podstawa prawna: art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Wywiady środowiskowe poprzedzające wydanie decyzji przyznającej zasiłek celowy z przeznaczeniem na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego i klęski żywiołowej sporządzać na części VII kwestionariusza wywiadu

środowiskowego zgodnie z rozporządzeniem z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Podstawa prawna: § 10 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1788).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustalać między innymi na podstawie decyzji właściwego organu w sprawie renty, emerytury.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 5b pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej doręczać stronom postępowania za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy, a gdy działa przez przedstawiciela - temu przedstawicielowi. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej lub przez pracowników, dopilnować aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39, art. 40 § 1, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej (...). Zmiany wysokości przyznanych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej dokonywać, jeżeli kwota zmiany dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Mając na uwadze powyższe, zasiłek stały wypłacony w okresie od 1.12.2018 r. do 28.02.2019 r. w łącznej wysokości 150 zł należy uznać, za dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, która podlega zwrotowi do budżetu państwa w kwocie

50 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych oraz do budżetu gminy w kwocie 100 zł.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 106 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) oraz art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.).

Termin wykonania: 15 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

8. Podjąć działania zmierzające do realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym dotyczącego prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Termin wykonania: 31.12.2019 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Jemielno

2.a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmun
Ewelina Zygmun